

TALEPAPIR – DET TALTE ORD GÆLDER

Anledning	Åbent samråd - BUU alm. del – samrådsrådspørgsmål R om børns og unges mistrivsel
Titel	Regeringens initiativer for at mindske mistrivsel på børne- og undervisningsområdet
Målgruppe	Børne- og Undervisningsudvalget
Arrangør	Børne- og Undervisningsudvalget
Taletid	Ca. 5 min
Tid og sted	Torsdag den 24. september 2020, kl. 10.15-11.45 Folketinget, lokale 2-133

Disposition

1. Indledning
2. Corona har skabt ekstra udfordringer
3. Flere ressourcer til folkeskolen
4. Test og karakterer skal nytænkes
5. Behov for en dybere afdækning
6. Afrunding

1. Indledning

2. Corona har skabt ekstra udfordringer

- Tak for at sætte lys på en utrolig vigtig og meget kompleks problemstilling. Siden vi sidst mødtes, har corona tvunget os til at lave skole på en fuldstændig ny måde i en periode. Det har givet udfordringer for en del elever. Men for nogle har det faktisk også været et frirum.
- Det vil sige, hvor vi for nogle elever har berøvet det frirum, skolen er, hvor det kan være svært på hjemmefronten, så har det for andre været det omvendte.
- Den gruppe for hvem det har været svært at undvære det frirum, skolen kan være fra ting, der kan være svære på hjemmefronten, der har vi – i øvrigt også sammen med Venstre og et bredt flertal i folketinget valgt at tage fat om først at sætte 10 mio. kr. af til indsatser med fokus på udsatte børn og unge.
- For det andet – også med et bredt flertal og sammen med Venstre – at lave en pulje på 200 mio. kr. til sommeraktiviteter for børn og unge. Både for at kunne lukke de eventuelle faglige huller der er, men i lige så høj grad – lidt i forlængelse af det, der bliver sagt om ensomhed – at få lukket nogle af de sociale huller og fællesskabshuller, der er opstået på ryggen af corona.
- Corona og forårets nye måde at lave skole på gav også friere rammer til skolerne i den periode, så de kunne rumme flere af de elever, der ellers trives dårligt. Eksempelvis trives nogle elever bedre med at få fjernundervisning hjemme fremfor at sidde i et klasselokale fuld af forstyrrelser.
- Det er nogle af de meldinger vi har fået ind, i forhold til en gruppe, som normalt er i skole. Det billede er der utrolig mange nuancer på, og derfor har vi også valgt at sætte en evaluering i gang, som kan følge op på både det, der har

været af tidsler, og det der har været problematisk. Men også for at samle op på de gode erfaringer, der har været andre steder.

- Det er noget, vi har indledt drøftelser med forligskredsen omkring. Og der synes jeg, at det er det rigtige sted at tage fat i både positive og negative erfaringer i den forbindelse.

3. Flere ressourcer til folkeskolen

- For mig at se handler mistrivselsproblematikken om rigtig mange forskellige ting. Den handler blandt andet om – hvis vi starter med de små – om børn, hvor der ikke er voksne nok.
- Og derfor glæder det mig også, at vi nu trods alt er nået til et sted i corona, hvor vi har kunne genoptage forhandlingerne om minimumsnormeringerne.
- Man kan altid diskutere selve redskabet, men de midler der ligger i at få flere hænder ud i daginstitutionerne og sørger for, at hverdagen for børn, når de starter i daginstitutionerne, bliver bedre. Simpelthen fordi der er voksne nok omkring dem. Det mener jeg, er et af de greb, der skal til for at skabe trivsel fra start.
- Så er der en del af trivselsproblematikken, som handler om folkeskolen, der stadigvæk har svært ved at rumme alle elever og alle behov. Og der har et af de første skridt for regeringen været også der at sikre, at der kommer flere ressourcer i folkeskolen.
- Det er både i form af, at vi har indgået en aftale med kommunerne, hvor vi følger demografien i økonomien. Det vil sige en mulighed for, at man faktisk kan prioritere velfærd i kommunerne, men også ved direkte at tilføre folkeskolen flere midler i forbindelse med sidste års finanslov. Det mener jeg også i sig selv, kan være med til at skabe nogle bedre rammer derude.
- Et andet område, hvor regeringen har taget initiativ er i forhold til ordblindhed, i forbindelse med uge 40 sidste år – altså ordblinde ugen. Der præsenterede regeringen et udspil med de første fire initiativer, i forhold til at skabe bedre muligheder for ordblinde.
- Man kan sige, at der fortsat er for mange elever, der ikke får den hjælp og støtte, der skal til i undervisningen. Det er klart, at hvis man som udgangspunkt for sin undervisning for eksempel har ordblindhed, og der ikke bliver taget ordentlig hånd om det, jamen så vil der være en mistrivsel forbundet med det for eleverne. Der er noget af det, vi ved fra den voksne generation, hvor nogle har været martret igennem hele deres skoletid.

4. Test og karakterer skal nytænkes

- Et tredje område, hvor regeringen har taget initiativer, er i forhold til karakterer på tværs af uddannelsessystemet og de nationale test i folkeskolen.
- Der mener regeringen, fuldstændig ligesom Venstre, at evaluering, test og karakterer er en naturlig del af uddannelsessystemet. For uden karakterer og test, så lader vi eleverne svæve i et tomrum uden klar vished om, hvordan det egentlig står til fagligt.
- Men der skal luges ud i nogle af tidslerne, som er forbundet med det, og derfor har vi indgået en aftale med hinanden i foråret i forhold til at få lavet om på det system, vi har omkring bedømmelse og evaluering i af børn i folkeskolen.
- Vi skal også se på *karakterskalaen*, som efter regeringens mening sætter for meget fokus på de fejl elever laver, i stedet for at sætte fokus på det, eleverne faktisk kan. Det mener vi, hverken er godt for trivslen eller motivationen.
- Ligesom at de meget store spring, der er på midten af vores karakterskala, og som den er blevet kritiseret meget for. Der skal simpelthen en for stor indsats til, før man flytter sig fra den ene karakter til den næste. Det resulterer i, at man har en fornemmelse af at stå i stampe, selvom man egentlig har brugt utrolig meget knofedt på at forbedre sig
- Så noget af den kritik, der er af karakterskalaen, oven på evalueringen af den, er noget regeringen vil tage rigtig alvorligt i forbindelse med, at vi får kigget på at få lavet en ny karakterskala.

5. Behov for en dybere afdækning

- Det her er nogle af de initiativer, som regeringen har iværksat på børne- og undervisningsområdet. Men som udvalget også er inde på i spørgsmålet, er vi jo langt fra i mål. Det her er nedslagspunkter, og jeg mener, at der skal rigtig mange forskellige ting til, og det mener jeg også afspejler sig her.
- De seneste trivselsmålinger i folkeskolen viser, at trivslen ikke er steget på trods af, at det var et af de primære formål med folkeskolereformen.
- Venstre har rigtig mange gange over for mig løftet spørgsmålet om bevægelse i folkeskolen. Og jeg vil bare sige, at jeg deler Venstres holdning omkring en af de virkelig væsentlige ting: At man får en skoledag, der har den variation, og som i øvrigt har bevægelse og også udeundervisning og mange af de andre ting vi så i foråret, som jeg tror vil bidrage til trivsel i folkeskolen.

- Jeg tror sådan set, at vi er godt på vej med nogle af de initiativer, jeg er inde på her, men jeg mener også, at der er behov for, at vi kommer et spadestik dybere i denne her problematik.
- Og derfor ser vi i Undervisningsministeriet ind i at nedsætte et Trivselsråd, der i 2021 skal undersøge, hvilke strukturer, kulturer og vilkår vores børn og unge møder i vores undervisningssystem i dag, og hvordan det udfordrer deres trivsel og også skaber det præstationspres, som nogle taler om, og har talt om i årevis.
- Sidst, men ikke mindst, vil jeg gerne nævne det satspuljeprojekt, som vi har lavet i fællesskab i forhold til PPR. Midlerne forventes at blive udmøntet til kommunerne sidst i oktober. Det er til gavn for den gruppe af børn og unge, som har ondt i tilværelsen og som har brug for ekstra støtte og hjælp. Det her er tværgående – på tværs af ministerier – og det mener jeg sådan set, er en landvinding i sig selv.

6. Afrunding

- Jeg kunne nævne mange andre ting også, men jeg vil lade det være ved det. Vi kommer til at vende tilbage til anti mobbe-bestemmelsernes evaluering. Det mener jeg også selv er en utrolig vigtig del af det at tale om trivsel.
- Hvis børn bliver udsat for mobning i skolen, jamen så giver det næsten sig selv, at det underminerer både den daglige trivsel, men kan også ødelægge et barn for livet, hvis der ikke bliver taget hånd om det. Det var sådan et hurtigt overview – nu vi ikke har så meget tid i indledningen – på hvilke initiativer, der er sat i gang, og hvilke der er undervejs. Tak for ordet.